

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

СЕКЦІЯ 5.
**ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ**

Chalas K., Harapko V., Liba N. INFORMATION PROVISION OF MANAGEMENT ACTIVITIES AND FORMATION OF INFORMATION COMPETENCE	352
Брецько І.І., Варга В.С., Гаврилова Н.С. ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ В ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЧИННИК ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ	354
Брецько І.І., Варга В.С., Яцина Е.М. ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МОТИВАЦІЙНОЇ СФЕРИ ОСОБИСТОСТІ	356
Бубряк К.В., Королович О.О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМУ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	358
Harapko V., Lambrych N. ENHANCING ENGLISH LANGUAGE DISCUSSION SKILLS IN HIGHER SCHOOL STUDENTS USING PROBLEMATIC SITUATIONS	361
Головачко В.М., Андялошій М.Т. ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ «КОМПЕТЕНЦІЯ», «КОМПЕТЕНТНІСТЬ» ТА «КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД»	363
Королович О.О., Бубряк К.В. ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ ОСВІТИ	365
Королович О.О., Матьола І.В. ОСНОВНІ АСПЕКТИ САМООРГАНІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	368
Кучінка Т.В., Немеш М.В. КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	371
Кучінка Т.В., Терновці О.Ю. АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ	373
Ліба Н.С., Панченко О.Д., Бабіля В.В. ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ	375
Ліба Н.С., Роман К.А. ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ ФЕНОМЕНУ «ЛІДЕРСЬКІ ЯКОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ»	377
Матьола І.В., Королович О.О. СУБ'ЄКТИ САМООРГАНІЗАЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	379
Мигович В.А., Ярмолюк В.О. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ	382

Головачко В.М.
канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу,
Андялошій М.Т.,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»,
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки,
Мукачівського державного університету

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ «КОМПЕТЕНЦІЯ», «КОМПЕТЕНТНІСТЬ» ТА «КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД»

Особливості підготовки керівників закладів освіти на засадах компетентнісного підходу та осмислення засадничих питань взаємозв'язку компетенції і компетентностей займаються зарубіжні та українські науковці і практики А. Хуторський, Н. Бібік, Л. Ващенко, С. Калашнікова, О. Локшина, О. Овчарук, Л. Паращенко, О. Пометун, С. Трубачова, Л. Хоружа та ін.

Як стверджує Г. Єльнікова, компетенція – це поняття, що стосується роботи і характеризує сферу професійної діяльності, у якій працівник є компетентним, натомість компетентність – це поняття, що стосується людини, розкриває аспекти її поведінки й забезпечує професійно якісне виконання роботи [1].

Компетентність – це здатність людини виконувати ефективно професійну діяльність [2, с.408-409]. Компетентність є результатом набуття компетенцій. Під компетенціями ми розуміємо особисті риси, характеристики людини (як соціально задана норма), що визначають та впливають на її здатність ефективно виконувати професійну діяльність. Відповідно, завдання й очікувані навчальні результати спрямовані на набуття знанневих компетенцій (знання освітніх інновацій, їх класифікації, процесу інноваційних форм і методів управління навчальними закладами), вмінневих компетенцій (уміння ідентифікувати освітні інновації, організувати, впроваджувати інноваційні методи й форми в управління) та поведінкових установок до аналітичності, організованості, інноваційності (професійної мобільності) [3, с.347]. Компетентність – це, насамперед, загальна здатність і готовність фахівця до діяльності, заснованої на знаннях і досвіді, які набуті завдяки навчанню, орієнтованому на самостійну участь особистості в навчально-пізнавальному процесі і спрямовані на її успішну інтеграцію в соціум.

Компетентність - це інтегративна характеристика особи, що відображає готовність і здатність людини мобілізувати набуті знання, вміння, досвід і способи діяльності та поведінки для ефективного вирішення завдань, які виникають перед нею в процесі діяльності. Компетентність означає стійку здатність до діяльності зі знанням справи, що включає: глибоке розуміння суті виконуваних задач і проблем, що розв'язуються; знання досвіду, що наявний у даній галузі, активне володіння його кращими досягненнями; уміння вибирати засоби і способи дії, адекватні конкретним обставинам; почуття відповідальності за досягнуті результати; здатність учитися на помилках і вносити корективи в процесі досягнення цілей [4].

Наведені тлумачення пояснюють відмінність між поняттями «компетенція» і «компетентність», визначаючи компетенцію як еталон ефективної діяльності у

певній предметній галузі, а компетентність – як рівень опанування працівником компетенцій. На основі аналізу літературних джерел ми дійшли висновку, що компетентність – це не просто володіння знаннями (у таких випадках ми говоримо про ерудицію), але швидше потенційна готовність вирішувати завдання зі знанням справи.

Компетентнісний підхід не заперечує необхідності формувати освітню базу та комплекс навичок та вмінь, мова йде про досягнення інтегрованого результату - компетенції [4]. На відміну від традиційного знаннево-орієнтовного підходу, компетентнісний підхід відображає вимоги не тільки до змісту освіти (що повинен знати, вміти і якими навичками має володіти випускник), а й до поведінкової складової (здатність застосовувати знання, вміння, навички на практиці).

За своїми базовими характеристиками (універсальність, відкритість, відповідність потребам простору і часу) компетентнісний підхід дає змогу здійснювати навчання людини на всіх рівнях освіти протягом життя. Набуті знання, вміння й установки щодо формування професійних компетенцій сучасного керівника закладу освіти, ефективного управління й на основі застосування отриманих теоретичних знань, систематизації інформації, активний обмін власним досвідом, практична розробка алгоритмів впровадження інновацій дадуть необхідну підготовку керівнику закладу освіти для забезпечення запровадження компетентнісного аспекту в управління закладу освіти.

Отже, основними ідеями компетентнісного підходу науковці вважають: компетентність виступає як центральне поняття, оскільки воно, по-перше, поєднує в собі інтелектуальну і навичкову складову освіти; по-друге, ключова компетентність є інтегративною за природою, тому що вона вбирає в себе низку однорідних чи близьких умінь і знань, що відносяться до широких сфер культури й діяльності; поняття компетентності ширше ніж поняття знання чи уміння, воно включає їх у себе; поняття компетентності включає не тільки когнітивну й операційно-технологічну складові, а й мотиваційну, етичну, соціальну й поведінкову.

Список використаної літератури:

1. Єльнікова, Г.В., Зайченко, О.І., Маслов, В.І. (2010). Теоретичні і методичні засади моделювання фахової компетентності керівників закладів освіти: монографія. Книги-XXI. 460 с.
2. Бібік, Н. М. (2008). Компетентність у навчанні. Компетенції. Енциклопедія освіти: гол. ред. В. Г. Кремень. Юніком Інтер. 1040 с.
3. Дичківська, І. М. (2004). Інноваційні педагогічні технології. Академвидав. 352 с.
4. Василенко, Л. В., Гришина, І. В. (2003). Професійна компетентність керівника школи. Вид.група «Основа». 208 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>